

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

TBMM İdare Amiri

Gaziantep Milletvekili

31 Mart 2019 Mahalli İdareler Seçimleri'nde Yüksek Seçim Kurulu (YSK), Diyarbakır'ın Bağlar; Erzurum'un Tekman; Van'ın Edremit, Tuşba ve Çaldıran ilçeleri ile Kars'ın Digor ilçesine bağlı Dağpınar beldesi belediye başkanlıklarını ve bazı seçim çevrelerinde de belediye meclis üyeliklerini en çok oyu alarak seçimi kazanan HDP'li seçilmişlere değil, seçimi kaybeden AKP'lilere verilmesine karar vermiştir. YSK bu kararı, söz konusu seçilmişlerin KHK ile kamu görevinden kısıtlandıkları gerekçesine dayandırmıştır. Oysa söz konusu seçilmişler OHAL döneminde KHK ile görevlerinden uzaklaştırılmıştır. Hukuken KHK'ler sadece OHAL döneminde sınırlı tedbir niteliğindedir. OHAL kalktığı için artık geçerliliğini korumamaktadır.

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunu'nun 9. Maddesi'nin; belediye başkanlığı, belediye meclis üyeliği ve il genel meclisi üyeliği için seçilme yeterliliğiyle ilgili olarak atıf yaptığı 2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanunu'nun 11. maddesi ile Anayasa'nın "seçilme yeterliliği" başlıklı 76. maddesinde KHK'lilerin seçilemeyeceği ile ilgili bir hüküm bulunmamaktadır.

msk

YSK, 24 Haziran 2018 genel seçimlerinde, seçilme yeterliliğiyle ilgili olarak kamu hizmetinden kısıtlanmış olanlar için mutlaka yetkili mahkemelerce verilmiş bir kısıtlılık kararı ararken 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde ise bu kararını değiştirmiştir. Adaylık başvuru sürecinde başvuru yapanların aday olma yeterliliğinde bir noksanlık veya aykırılık bulunup bulunmadığını incelenmiş, gerekli resmî belgeler ilgili kurumlarca incelenerek bir noksanlık ve aykırılık olmadığı hükmüne varılmış ve söz konusu başvuru sahiplerinin adaylıkları kesinleştirilmiştir. Ancak YSK sonrasında, etki ve sonuçları OHAL dönemiyle sınırlı olması gereken KHK'lere dayanarak evrensel hukuk ilkelerine, Anayasa'ya ve kanunlara aykırı biçimde, kazanan adayların seçilme haklarını ellerinden almış; mazbataları seçimi kaybeden AKP'li adaylara vermiş, böylece oy kullanan yurttaşların seçme hakları da gasp edilmiştir.

Öte yandan, basında yer alan haberlere göre; YSK'nin adaylık başvuruları sürecinde KHK'li aday başvuruları konusunda CHP'li bazı yetkilileri uyardıkları iddia edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Hukuken, KHK ile ihraç edilen bir kişi milletvekili seçilebilmekte iken, neden belediye başkanı ve meclis üyesi olamamaktadır? YSK'nin KHK ile ihraç edilmiş belediye başkanı ve belediye meclis üyesi olarak seçilen adaylarımıza mazbata verilmemesine ilişkin kararlarının hukuki dayanağı nedir?
- 2- YSK'nin CHP'nin KHK'li adayları başvuru sürecinde aday olamayacakları konusunda uyardığı iddiası doğru mudur? YSK, adaylık başvuru sürecinde KHK'li HDP adaylarını, aday olamayacakları hususunda neden uyarmamıştır?
- 3- KHK'li olmak belediye başkanlığı ve meclis üyeliği adaylığı için engel teşkil ediyorsa HDP'den adaylığını koyan KHK'li adayların başvuruları neden kabul edilmiştir? Söz konusu bu durumun yasal dayanağı nedir?
- 4- Herhangi bir kanun maddesinde: "KHK'liler belediye başkanlığına ve meclis üyeliğine aday olamaz, seçildikleri takdirde mazbata almazlar." gibi bir ibare mevcut mudur? Mevcut değilse YSK'nin yasa yapma gibi bir yetki aşımına girdiğinden söz etmek mümkün müdür?
- 5- Aday listesini kesinleştiren YSK, seçimleri kazanan adayların mazbata almaya hak kazandıklarını hangi gerekçe ile kabul etmemiştir? Seçilmeye engel oluşturan hususlar

1059

Anayasa'nın Milletvekili Seçilme Yeterliliği'ni düzenleyen 76'ncı maddesinde "KHK'lilerin seçilme hakkı yoktur" ibaresi mevcut mudur?

- 6- Bilindiği gibi, YSK, seçimlerin kanuna uygun ve güvenli bir biçimde yapılmasını sağlamakla yükümlüdür. YSK seçilme kısıtlılığını genişletmek gibi bir hak ve yetkiye sahip midir?
- 7- YSK'nin KHK'lilerin seçimle hakkını engellemesi, hukuksuz bir şekilde ihraç edilen vatandaşların bir kez daha cezalandırılması anlamına gelmez mi?
- 8- YSK'nin vermiş olduğu karar açık bir keyfilik, eşitlik ilkesinin ihlali değil midir? YSK'nin vermiş olduğu kararlar hukuka ve kanunlara aykırı kararlar değil midir?